

B y s t r á

Ked' slnko už padá priveľmi k zemi
A obzor sa farbí do červena,
Na podnose spánku spomienku tichú
Duša ti prinesie.

Vtedy, keď ešte nevinná bola
A hanba jej nekryla nahotu,
Chodila po kvetných lúkach,
Dýchala teplé noše vetra.

Potom zas bosými nohami
Zaháňa vodný krdeľ:
Národy rýb riadi jej vôľa,
V hraniciach zo šúplat budú žiť.

Motýle si nebudú nazdar boh lietat',
Na preteky s ňou nech sa hotujú.
Prstíky malé si cit musia skúšať –
Láska už čaká na svoj diel.

Keď si potom zlodejský spánok
Odnáša ten krásny svet,
Čo mladistvá vôľa dávala mu smer,
Len slovo „Bystrá“ hladinou vedomia pláva.

To meno vie iba Všemohúci
Ľudským obydliam dať.

Pri príležitosti 450. výročia založenia Bystrej napísal
a venuje Matej Švantner 18.07.2013

Mal by som začať udalosťou, keď ma starostlivá tetka z dolného konca, u ktorej som bol počas v opatere po matkinej smrti, vypravila ku známemu horárovi pri Štiavnici do služby a ja som sa musel lúčiť s Prietržinami, hoci všetky jarčeky, dolinky, krovia, bučiny volali ma späť k priezračným hľbočinám s plachými kríďami dúhovo sfarbených rýb, k mäkkým pažitiar a vysvieteným lúkam, kde som zažil toľko príjemných chvíľ, lebo vtedy prvý raz zatriaslo sa mi srdce a v žilách som pocítil ten známy smäd, ktorý chlapcovi vnucuje veľké predsavzatie a ženie ho voslep svetom po najneschodnejších cestách, aby naplnil svoj osud, a ktorý i vo mne neprestal nietiť túžby do tých čias, kým som úplne nepodľahol náruživostiam mladosti.

Keď som opustil tiesňavu tmavých hôr a predou mnou sa roztvoril široký prietržinský úval s dedinou, musel som zastat', lebo veľké svetlo mi zaslepilo oči. Panebože, aká láskavosť, mohol som zasa hľadiet' na tie miesta, kade voľakedy robili moje bosé nohy do prachu a do blata smiešne malé stopy a kade sa túlali moje detské sny. Radostné piesne škovranov zvonili mi v žilách, kým ma teplušké vajatanie bieleho jasu celého neskúpalo. A keď sa mi obzor známeho chotára konečne položil pokorne pred oči, nevedel som zasa, v ktorú stranu sa pohnúť..